

tinget skulde overholbes, kan jeg slet ikke rigtig gjøre mig fortrolig med, thi hvad skulde Hensigten dermed være? Det skulde altsaa ene og alene være denne Skræl for at komme til at ligge længere inde til Tjeneste, men i saa Tilfælde forekommer det mig, at det dog ikke bliver Andet end Lillagsstraf, som man giver Manden for de Forsøelser, han tidligere har begaaet. Der er blevet fremfat, at denne Eftertjeneste skal benyttes til Uddannelse, men i den Henseende anser jeg den for aldeles upraktisk. Der vil ikke være noget som helst Tilfælde, hvor denne Straf vil kunne virke hen i den Retning, at den virkelig bliver til Mandens Uddannelse. Lad os nemlig betragte de Forhold, under hvilke denne Straf kommer til Anvendelse. Den kan komme til Anvendelse efter den første Uddannelse; i de 9 Maanedes skal han i saa Tilfælde blive til Tjeneste, og naar han er tilbage, tager man ham forlods ud til denne Tjeneste, til Vintertjenesten, men for de Andres Bedkommende, der kommer med til Vintertjenesten, sker det efter Lodtrækning. Det er altsaa i Virkeligheden ingen særlig Straf, forekommer det mig; man beholder Manden inde, fordi han ikke er tilstrækkelig uddannet, han deltager blot ikke i den Lodtrækning, som de Andre blive delagtige i. Det forekommer mig saaledes, at det i Grunden ikke faar videre praktisk Anvendelse, man kan lige saa godt sige, at det er en Straf for alle de Andre. Vil man altsaa udsætte Eftertjenesten til det næste Tidspunkt, hvor Hjemsendelse finder Sted, efter den næste Veirsamling, saa sender en Bataillon alle sine Folk hjem, men denne eller disse Mænd — der vil jo altid være flere — blive tilbage, og de ville alle være paa et meget forskelligt Uddannelsesstrin, men hvis de virkelig have staaet tilbage i enkelte Discipliner, maa man antage, at den lange Tjenesteid har gjort, at de have indhentet det Forsømte. At holde Dvæle for disse Folk alene vilde imidlertid være i højeste Grad upraktisk, idet man ikke kan have et helt nyt Dvælesapparat for dem alene. Har man da ingen Brug for disse Folk? Jo, tilvisse, man har megen Brug for dem; ikke til egentlig Soldatertjeneste, men som Arbeidsmandskab kan man have meget god Nytte af dem; men naar det er Tilfældet, forekommer det mig altsaa kun at kunne faae Navn af en Efterskrif. Jeg skal efter det udførlige Foredrag, den høitærede Minister har holdt, ikke gaa nærmere ind paa de øvrige Paragrafer her i Forslaget; de ere allerede tilbøielig nævnte her. Jeg tror, at der er flere Steder endnu, hvor det vil være nødvendigt at tage under Overveielse, om der ikke burde ske en Forandring i en eller anden Retning, ikke alene i enkelte Udtryk, men ogsaa i Realiteten. Jeg skal saaledes f. Ex. tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at naar der i § 200 er omtalt, at Trettesættelse kan deles i simpel og streng Trettesættelse, saa tror jeg, at dette under alle

Omstændigheder maatte henføres til et tidligere Sted i Loven, nemlig § 38, hvor Trettesættelse omtales; der maatte det siges at Trettesættelse kunde ske paa 2 forskjellige Maader, dels som simpel og dels som streng Trettesættelse. — Jeg vilde have omtalt § 160, men da den høitærede Minister allerede har henledet Opmærksomheden paa, at det var en af de Paragrafer, med Hensyn til hvilke der maatte finde en Omredaktion Sted, skal jeg ikke udtale mig nærmere derom, da jeg anser det for rimeligt, at et Udvalg vil underkaste denne Lov en nærmere Drøftelse i flere Retninger. Dertil skal jeg foreløbig indskrænke mine Bemærkninger om Lovforslaget.

Carstensen: I det jeg fuldstændig kan slutte mig til de Udtalelser, der fremkom fra den høitærede Minister med Hensyn til det i og for sig Uheldige i almindelig politisk Forstand at knytte Udgivelsen af en Lov til Udgivelsen af en anden, maa jeg dog i det foreliggende Tilfælde være uenig med den høitærede Minister. Det forekommer mig, at den militære Straffelov i væsentlige Henseender maa tillempe efter de militære Tilstande og Institutioner, under hvilke den kommer til Anvendelse. Naar man raader over et i alt Fald tilstrækkeligt Befalingspersonale, og naar dette Befalingspersonale igjennem Traditionen, Uddannelsen og selve Tjenesten har faaet et ensartet fast Blik paa de militære Forhold, paa Forholdene til de Undergivne, og naar disse Undergivne ere i længere Tid til Tjeneste, saa vil Straffeloven i forholdsvis ringe Grad blive benyttet som Støtte for Mandstugten. Man vil da kunne lade sig nøie med enkelte strenge Straffe, hvormed de Ubødigheeder kunne imødegaaes. Naar man derimod er saaledes stillet, at man kun har faa Officerer i Forhold til Mandstabet, naar Officererne ikke bestandig ere knyttede til Tjenesten, og naar Mandstabet er kort Tid inde, da vil Disciplinen i en meget væsentlig Grad være at støtte til Straffeloven, og den maa derfor være af en mere intensiv Karakter. Altsaa, i det foreliggende Tilfælde maa jeg indrømme, at vi staa paa en mindre solid Basis, saalænge vi have en Ordningslov for Hæren og Flaaden, der har en vis provisorisk Karakter. Da imidlertid det foreliggende Forslag er kommet frem, da den høitærede Minister ønsker det behandlet, og Behandlingen fremmet saavidt muligt, er det Enhveres Pligt, der tror at have lidt Forstand i den ene eller anden Henseende paa Lovforslaget, at fremhæve de Mangler, han tror at finde deri, for derigjennem at faae det saa brugbart som muligt. I det jeg opfylder denne Pligt og kommer til at paavise enkelte Retninger, hvori jeg ikke fuldstændig samstemmer med Lovforslaget, vil jeg tage det udtrykkelige Forbehold, at jeg tilfulde anerkjender den meget store juridiske Indsigt, hvormed Lovforslaget er udarbejdet, og den smukke,